

Rekenproblemen en dyscalculie

Dyscalculie betekent letterlijk: niet kunnen berekenen.

Kinderen met dyscalculie hebben extreem veel moeite met de **basisvaardigheden van het rekenen**.

Een kind wat uiteindelijk dyscalculie blijkt te hebben, laat eerst **rekenproblemen** zien. Een "gewoon" rekenprobleem is vaak met wat extra hulp overwonnen. Soms heeft een rekenzwak kind bij het rekenen meer tijd en meer uitleg nodig dan een doorsnee leerling, maar beheerst het uiteindelijk de rekenvaardigheden op een voldoende niveau. Een kind met dyscalculie heeft een veel ingewikkelder probleem.

Er zijn 3 rekenbasisvaardigheden:

1. Leren wat de betekenis van getallen en hoeveelheden is.

Heeft uw zoon of dochter in groep 3 bijv. moeite optellen en aftrekken? Na een aantal weken intensief oefenen kan dan ineens "het muntje vallen".

Een kind met (het vermoeden van) dyscalculie kan ook na heel veel oefenen, leren op te tellen of af te trekken, maar zal bij iedere som opnieuw eerst goed moeten nadenken wat hij bij + of - ook alweer moet doen.

Misschien kan uw kind zich moeilijk voorstellen waar 35 op de getallenlijn ligt, dat 59 opgebouwd is uit 50 en 9, dat de 1ste 4 uit het getal 44 eigenlijk een 40 is en de 2de een 4.

Wellicht snapt het niet goed dat 61 meer is dan 59. Voor sommige kinderen hebben getallen te weinig betekenis.

2. Leren hoe je sommen uit moet rekenen.

Heeft uw kind moeite om de som $8 + 9$ uit te rekenen?

Bij een rekenprobleem is dat na oefenen $8 + 2 + 7 = 17$ te leren. Zeker met materialen is dit goed inzichtelijk te maken.

Heeft uw kind moeite met de splitsingen onder de 10, onder de 20?

Met het dubbelen of halveren? Is eenmaal beheerste kennis later weer helemaal verdwenen?

Misschien is er sprake van een hardnekkig automatiseringsprobleem.

3. Ruimtelijk inzicht.

Misschien heeft uw kind altijd een hekel aan bijv. puzzelen, bouwen, tafel dekken, strijkkralen, vouwen, knutselen enz. gehad? Voor al deze activiteiten is ruimtelijk inzicht nodig. Dit moet goed ontwikkeld worden om sommen en later rekenvraagstukjes te kunnen maken.

Dyscalculie

Dyscalculie is een probleem in het **verwerken van informatie** die te maken heeft met **getallen, cijfers en bewerkingen**. Kinderen met dyscalculie hebben problemen met het leren van de **basisvaardigheden** van het rekenen. Deze worden geleerd vanaf groep 1 t/m groep 4. In de kleutergroepen leren kinderen bijv. omgaan met hoeveelheden, maar ook het

knutselen en het spelen met bijv. mozaïek, blikken en puzzels is belangrijk voor de ruimtelijke ontwikkeling. Vanaf groep 3 bouwt men daarop voort. Eerst met sommen tot 10 een later tot 20.

Bovengenoemde zeer belangrijke basisvaardigheden vormen het fundament voor rekenen en worden dan ook intensief geoefend met als doel ze te **automatiseren**. Wanneer dit proces goed verloopt, worden deze vaardigheden opgeslagen in het **langetermijngeheugen** en zonder moeite, op allerlei momenten, weer naar boven gehaald.

Het kan ook zijn dat uw kind automatiseringsproblemen heeft omdat het **dyslectisch** is. Het dingen uit het hoofd leren is dan een grote handicap.

Over de oorzaak van dyscalculie is nog onvoldoende bekend. Het is bekend dat ernstige rekenproblemen vaak bij meer personen in de **familie** voorkomen. Ook problemen met het geheugen in het algemeen, of juist alleen bij het rekenen kunnen een rol spelen. Het is ook een feit, dat kinderen met **emotionele problemen** qua leervaardigheden vaak het eerst bij het rekenen afhaken.

Wanneer dyscalculie niet op tijd wordt herkend op school, kan er een verkeerd beeld ontstaan over de mogelijkheden van uw kind en zijn probleem. Uw kind kan daardoor onnodig veel moeilijkheden ondervinden, **frustraties** oplopen en hierdoor zelfs **faalangstig**, depressief of agressief worden.

De behandeling

De behandeling van rekenproblemen hangt af van de aard en de ernst ervan. Na een **gedegen rekenonderzoek** wordt op allerlei (ook speelse) manieren aandacht geschonken aan de **tekorten**. Er wordt uitgegaan van wat uw zoon of dochter **wél al kan**. Een **goede motivatie** van uw kind is erg belangrijk. Dit wordt binnen de RT dan ook bevorderd. Een kind met dyscalculie heeft minimaal 6 tot 8 keer zoveel instructie en oefening nodig om de rekenvaardigheden onder de knie te krijgen dan de gemiddelde leerling. Ook thuis zal er daarom geoefend moeten worden.

Kinderen met dyscalculie ervaren nogal eens wat **frustraties** omdat ze iets niet kunnen leren wat klasgenootjes met eenzelfde intelligentie wel snel onder de knie krijgen. Ze ontwikkelen nogal eens **faalangst** of andere **emotionele problemen**.

Kortdurende RT

Het kan ook zijn dat er behoefte is aan **behandeling** van een **specifiek thema**. Bijv. **klokkijken, geldrekenen, breuken, tafels**. We beperken ons dan alleen tot dit onderwerp. Vaak is een paar weken **gerichte hulp** en goede individuele aandacht dan genoeg om weer zelf verder te kunnen.